

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

z tematické inspekce

Základní škola Brno, Masarova 11

Masarova 11/2360, 628 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 990

Termín konání tematické inspekce: 11., 15., 16. duben 2002

Čj.	122 297/02-5099
Signatura	tl2cv111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY V PŘÍRODĚ

Školou, která každoročně vysílá žáky I. stupně do školy v přírodě (dále jen ŠVP) je Základní škola Brno, Masarova 11, 628 00 Brno, jejímž zřizovatelem je městská část Brno – Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno. V době konání tematické inspekce bylo do školy v přírodě vysláno 44 žáků prvního (speciální – logopedická třída), druhého a třetího ročníku (tj. 83 % z celkového počtu žáků v těchto třídách).

Rekreační středisko Koryna se nachází v klidném prostředí v blízkosti lesa mimo obec Rusava. Jedná se o zařízení podniku Koryna Koryčany, které slouží dlouhodobě k celoročním rekreačním pobytům dospělých i dětí, jehož provozovatelem je fyzická osoba. Kromě ubytovací části v 1. patře se v přízemí nachází společenská místnost a jídelna s kuchyní. Budova je zděná, vede k ní příjezdová cesta, která umožňuje dopravu dětí přímo k objektu. V její těsné blízkosti je vybudováno hřiště pro míčové hry se zpevněným povrchem. Venkovní posezení (dřevěné stoly s lavicemi) umožňuje v případě příznivého počasí realizovat část výuky venku. Vzhledem k dobrým zkušenostem využívá škola toto zařízení pro školu v přírodě již deset let.

HODNOCENÍ PODMÍNEK A PRŮBĚHU VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH A RELAXAČNÍCH ČINNOSTÍ VE ŠKOLE V PŘÍRODĚ

Organizace pobytu ve škole v přírodě

Sledované třídy (I. C, II. A, III. B) byly v letošním školním roce ve škole v přírodě poprvé. Pobyt dětí je sedmidenní (od pátku 12. dubna 2002 do pátku 19. dubna 2002) a je zajištěn písemnou smlouvou uzavřenou mezi školou zastoupenou zástupkyní ředitele a provozovatelem zařízení ze dne 3. 1. 2002. V souladu s vyhláškou č. 303/1996 Sb., o školách v přírodě předložili rodiče písemný souhlas se zařazením svého dítěte do ŠVP, který obsahuje také dohodu o způsobu případného individuálního odvozu žáka ze ŠVP před stanoveným termínem návratu, telefonický kontakt na rodiče v době konání ŠVP, telefonický kontakt na místo pobytu ŠVP, jakož i upozornění rodičů na zdravotní problémy či jiná omezení svého dítěte. Při odjezdu předali rodiče třídním učitelkám prohlášení o bezinfekčnosti, očkovací průkaz, zdravotní průkaz, kartičku zdravotní pojišťovny, případně léky, které dítě pravidelně užívá.

Doprovod žáků do ŠVP zajišťovaly tři třídní učitelky, dvě vychovatelky a zdravotnice, přičemž s jednou vychovatelkou a zdravotnicí byla ředitelem školy uzavřena dohoda o provedení práce. Z doložené personální dokumentace lze konstatovat, že obě splňují požadovanou odbornou i zdravotní způsobilost.

Ředitelem školy byl vydán plán ŠVP na období 12. 4. - 19. 4. 2002 spolu s pevně stanoveným režimem dne, který odpovídal vyhláše č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti. Organizace dne daná denním režimem byla v době konání inspekce dodržována. Doba spánku pro děti trvala deset hodin, doba na hygienu a stravování byla dostatečná. Před odjezdem na ŠVP byli žáci třídními učitelkami poučeni, o čemž svědčí zápis v příslušných třídních knihách ze dne 11. 4. 2002.

Prohlídkou celého objektu nebyla zjištěna rizika možného ohrožení života a zdraví dětí. Vzhledem k tomu, že devět žáků 3. ročníku spalo na patrovém lůžku, minimalizovala škola možné riziko písemným souhlasem rodičů. Patrová lůžka jsou bezpečně přístupná (postranní

schůdky) a vybavená bočnicí zabraňující pádu.

Poskytováním první pomoci byla pověřena zdravotnice, která měla ředitelem školy stanoveny povinnosti zdravotníka ŠVP. K výkonu práce byla vybavena aktuálním seznamem účastníků ŠVP a funkční přenosnou a velkou lékárníčkou. Namátkovou kontrolou léčiv a zdravotnického materiálu nebyla zjištěna prošlá doba jejich expirace. V ubytovacím zařízení byl vyčleněn izolační pokoj se dvěma lůžky, což odpovídalo počtu zúčastněných dětí. Zdravotnice mimo jiné řádně vede zdravotnický deník, vede evidenci dávkování léků žákům podle instrukcí rodičů, podílí se na sestavování jídelníčku. Zdravotní péče je dále zajištěna smluvně s místně příslušným praktickým lékařem. Ze smlouvy uzavřené s provozovatelem ŠVP vyplývá pro provozovatele povinnost zajistit odvoz dětí v případě úrazu nebo vážného onemocnění do nejbližšího zdravotnického zařízení.

Prostory pro výuku, výchovu, pobyt a osobní hygienu dětí odpovídaly hygienickým požadavkům na zotavovací akce pro děti. Každoročně je prováděn odběr vzorku pitné vody z vlastního zdroje. Poslední vzorek byl odebrán 8. 4. 2002, protokol OHS Kroměříž nebyl v době konání inspekce ještě vystaven. Stravování účastníků je zajištěno místní kuchyní v souladu s platnou legislativou. Kontrolou předložených jídelníčků ze dne 12. - 16. 4. 2002 nebyly zjištěny nedostatky. Pitný režim je zajišťován celodenně. Ochranu peněz a cenností dětí zabezpečují třídní učitelky.

Po příjezdu byli všichni účastníci ŠVP provozovatelem zařízení seznámeni s budovou a jejím bezprostředním okolím. Dále byli upozorněni v souladu s vnitřními směnicemi zařízení na to, jak se chovat v mimořádných situacích, co komu hlásit, jaké jsou hasební možnosti, kde je nejbližší telefon.

Průběh výchovně vzdělávacích a relaxačních činností ve škole v přírodě

Výchovně vzdělávací činnosti v době pobytu ve škole v přírodě byla realizována podle učebních plánů, zpracovaných třídními učitelkami před odjezdem na jednotlivé dny pobytu s konkrétním vymezením obsahu učiva pro předměty český jazyk a matematika. Výuka předmětů výchovného a naukového charakteru byla podle předloženého plánu činnosti a režimu dne směřována na pobyt dětí venku, jednotlivé činnosti byly voleny podle klimatických podmínek a konkrétní situace. Příprava učitelek na výuku byla zodpovědná a promyšlená, o čemž svědčí mimo jiné množství pracovního materiálu pro žáky, které měly připraveny a který ve vyučování také využívaly. V odpoledních činnostech byly v plánu zařazeny a v době inspekce také realizovány relaxační činnosti různého charakteru (hry, soutěže, pěší výlety, exkurze do keramické dílny), které řídily za spoluúčasti třídních učitelek vychovatelky.

Všechny učitelky i vychovatelky mají požadovanou pedagogickou i odbornou způsobilost. Veškerou činnost koordinovala ředitelem školy pověřená vedoucí učitelka. Odbornost a dlouholeté zkušenosti učitelek s výjezdy do škol v přírodě se promítaly do kvality sledovaných činností. Vlastní výuka probíhala v prostorách jídelny (1. a 2. ročník) a ve společenské místnosti (3. ročník). I když pracovaly učitelky 1. a 2. ročníku ve společné místnosti, účelné uspořádání prostoru a nábytku umožňovalo výuku pěti žáků 1. ročníku odděleně, přičemž každému žákovi byl poskytnut potřebný pracovní prostor. Žáci pracovali s pracovními sešity, učebnicemi, nakopírovanými pracovními listy a jednoduchými i speciálními (bzučák) učebními pomůckami. K dispozici byla také malá tabule na popis křídou. Pracovní tempo vzhledem k věku žáků i vzhledem k účelu pobytu dětí bylo přiměřené. Psychohygienické podmínky byly respektovány.

Vlastní výchovně vzdělávací činnost probíhala v dopoledních hodinách ve dvou

blocích. Délka vyučovacích hodin byla 40 minut. Za příznivého počasí probíhala výuka ve druhém bloku, ve kterém se prolínaly předměty výchovného a naukového charakteru, v přírodě. Hlavní náplní vyučovacích hodin českého jazyka a matematiky bylo především procvičování a upevňování probraného učiva. Malý počet žáků 1. ročníku umožňoval uplatnění individuálního přístupu. Při práci s těmito dětmi bylo využíváno speciálních metod vzhledem ke skutečnosti, že šlo o žáky s poruchami řeči. V organizaci výuky převládaly zábavné a oddechové formy práce se soutěživými a herními prvky. Pracovní činnosti byly často střídány a žáci měli možnost volby úkolu. Odpoledne navštívily děti místní keramickou dílnu, kde měli možnost sledovat výrobu keramiky. Zbytek odpoledne vyplnily hry a soutěže v přírodě, které byly vyhodnoceny po večeři v rámci společenského večera.

V průběhu výuky byli žáci neustále motivováni nejen vlastním způsobem zadávaných úkolů, ale především častým motivačním hodnocením, které bylo realizováno vždy po splnění zadaného úkolu. Účinnost motivace se projevila v aktivní práci žáků. Průběžná kontrola poskytovala učitelkám okamžitou zpětnou vazbu o zvládnutí učiva, žákům o jejich úspěšnosti.

V průběhu všech sledovaných činností byl pozorován tolerantní, přátelský přístup pedagogických pracovníků a jejich pěkný vztah k žákům, nestresující a klidná pracovní atmosféra. Žáci akceptovali a respektovali dohodnutá pravidla chování, při všech činnostech byli ukázněni. Dominovala vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky. Dětem byl dáván prostor pro jejich slovní vyjádření, pro vyjádření svých zážitků, vlastních zkušeností a vlastního názoru.

Hodnocení podmínek a průběhu výchovně vzdělávacích a relaxačních činností ve škole v přírodě

K výchovně vzdělávací činnosti byly vytvořeny velmi dobré personální, materiální a psychohygienické podmínky. Podmínky pro relaxační činnosti byly rovněž velmi dobré.

Výchovně vzdělávací a relaxační činnosti byly v průběhu dne rovnoměrně rozloženy, vhodně byl volen i doplňující program pro děti.

Celkově jsou podmínky a průběh činností ve škole v přírodě hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení ze dne 31. 1. 2000 č.j. BM0001/221
- Zřizovací listina ZŠ ze dne 25. 1. 2001
- Výkaz škol V3 - 01 o základní škole ze dne 5. 10. 2001 a výkaz škol V3a - 01 o speciálních-specializovaných třídách ze dne 5. 10. 2001
- Plán činnosti ŠVP
- Denní režim na ŠVP
- Učební plány pro I. C, II.A, III. B
- Rozpis nočních služeb pedagogických zaměstnanců
- Informace pro rodiče o ŠVP
- Písemný souhlas rodičů se zařazením dítěte do ŠVP (od 44 přítomných žáků)
- Písemné prohlášení rodičů o bezinfekčnosti přítomných žáků (44 přítomných žáků)
- Smlouva o zajištění školy v přírodě ze dne 3.1. 2002

- Třídní knihy tříd I.C, II. A, III. B
- Dohoda o provedení práce (zdravotnice, vychovatelka)
- Povinnosti zdravotníka ŠVP
- Doklady o dosaženém vzdělání (zdravotnice, vychovatelka)
- Provozní a domácí řád chaty Koryna Rusava
- Požární řád
- Požární poplachová směrnice ze dne 12. 5. 1997
- Zdravotní deník
- Smlouva s praktickým lékařem ze dne 3. 4. 2002
- Rozhodnutí - závazný posudek okresního hygienika č.j. 232/2176/5/97/Dr. Pru. ze dne 30. 5. 1997
- Protokol o běžném hygienickém dozoru OHS Kroměříž ze dne 9. 5. 2001
- Rozhodnutí okresního hygienika o odběru vzorku pitné vody ze dne 13. 8. 2001
- Předložené jídelníčky ze dne 12. - 16. 4. 2002

ZÁVĚR

Pobyt žáků ve škole v přírodě je organizován v souladu s příslušnými právními normami.

Úroveň výchovně vzdělávacích a relaxačních činností byla velmi dobrá, stejně jako podmínky provozu školy v přírodě, což je předpokladem k tomu, aby byl splněn účel, pro který byly děti do školy v přírodě vyslány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr.Danuše Pytelová	Danuše Pytelová, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Helena Šmerková	

V Brně, dne 19. dubna 2002

Přílohy: Tabulka 1: Poznatky z činnosti škol v přírodě v souvislosti s reformou státní správy

Tabulka 2: Podněty a doporučení škol k problematice škol v přírodě

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 4. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Ivo Zálešák

Ivo Zálešák, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. 5. 2002	122 387/02
Zřizovatel	7. 5. 2002	122 388/02
Rada školy	7. 5. 2002	122 390/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány